

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 415/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S., spol. s r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou A., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. M. M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 63/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S., spol. s r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľ“),

zastúpenej obchodnou spoločnosťou A., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. M. M., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 63/2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ podáva ústavnú sťažnosť proti postupu Okresného súdu Pezinok v právnej veci navrhovateľa: S. spol. s r. o... proti odporcovi: B. G... o zaplatenie 48.460,47 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod spis. zn.: 26Cb/63/2008...

Sťažovateľ... sa ako navrhovateľ návrhom na začatie konania..., doručeným Okresnému súdu Topolčany dňa 14. 05. 2008, domáhal voči odporcovi zaplatenia istiny 48.460,47 Eur s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania titulom poddĺžnickej žaloby v súlade s ustanovením § 109 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z osudných exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Okresný súd Topolčany postúpil právnu vec Okresnému súdu Pezinok ako súdu miestne príslušnému na námietku účastníka konania prípisom zo dňa 18. 06. 2008.

Na Okresnom súde Pezinok sa od rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave uznesením, č. k.: 1Cob/77/2010-67, zo dňa 29. 07. 2010, ktorým uznesenie Okresného súdu Pezinok, č. k.: 26Cb/63/2008-42, zo dňa 18. 01. 2010 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, vôbec nekonalo.

Dňa 07. 10. 2010 preto sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy v súdnom konaní a požiadal predsedu súdu ako orgán poverený vybavovaním sťažností, aby, ak zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijal a zabezpečil vykonanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. V podanej sťažnosti sťažovateľ namietal postup súdu, ktorým súd porušuje právo účastníkov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

V odpovedi na sťažnosť na postup súdu v konaní spis. zn.: 26Cb/63/2008 zo dňa 08. 11. 2010 podpredseda Okresného súdu Pezinok uviedol, že vyhodnotil sťažnosť sťažoval

e la ako nedôvodnú a konštatoval, že nezistil žiadne podstatné prieťahy v postupe konajúceho sudcu.

Prípisom zo dňa 17. 12. 2010 Okresný súd Pezinok zaslal sťažovateľovi odpor podaný odporcom, a doručený súdu dňa 16. 12. 2010, a zároveň súd vyzval sťažovateľa na vyjadrenie k podanému odporu. Listom zo dňa 13. 01. 2011 sa právny zástupca sťažovateľa vyjadril k odporu odporcu.

Od januára 2011 však Okresný súd Pezinok neuskutočnil v konaní žiadne ďalšie relevantné úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu veci...

Pri posudzovaní zbytočných prieťahov je podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR potrebné prihliadať na tri kritéria: 1. právna a faktická zložitost' veci, 2 správanie účastníka súdneho konania, 3. postup samotného súdu.

Z vyhodnotenia uvedených kritérií možno mať jednoznačne za to, že prieťahy v predmetnom konaní neboli spôsobené právnou a faktickou zložitost'ou veci. Taktiež zo správania účastníka nemožno vyvodit' záver, že svojim konaním spôsobil prieťahy v súdnom konaní. Máme za to, že prieťahy v súdnom konaní boli spôsobené postupom všeobecného súdu, nakoľko odo dňa 13. 01. 2011, kedy bolo Okresnému súdu Pezinok doručené vyjadrenie sťažovateľa k odporu, nevykonal Okresný súd Pezinok žiadny ďalší právne relevantný úkon, ktorý by smeroval k meritórnemu prejednaniu a rozhodnutiu veci...

Sťažovateľ... žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia...

V uvedenom konaní vznikli zbytočné prieťahy vytvárajúce stav právnej neistoty sťažovateľa v oblasti jeho ústavnoprávneho nároku na podanie poddĺžnickej žaloby, ktoré trvajú takmer 8 mesiacov, a vzhľadom na správanie sa súdu nie je možné predpokladať, kedy sa pretrvávajúci stav právnej neistoty sťažovateľa odstráni.

Nesplnenie nároku na vyplatenie nespornej pohľadávky odporcom ako dlžníkom povinného na základe exekučného príkazu, spis. zn.: EX 009/07 zo dňa 18. 07. 2007 vydaného súdnou exekútorkou JUDr. M. Z. výrazne zasiahlo do podnikateľského života sťažovateľa. V dôsledku nesplnenia nároku na vyplatenie pohľadávky odporcom sťažovateľ nemôže pokračovať vo svojich podnikateľských plánoch a ich adekvátnom financovaní.

Obchodný zákonník vychádza z obchodno-právnych zásad ako autonómia vôle, zmluvná sloboda, zákaz zneužitia práva, dodržiavanie zmlúv a poctivosť v obchodných

vzťahoch. Osoby, ktorých práva boli v obchodných záväzkových vzťahoch porušené, môžu uplatniť svoje nároky v súdnom konaní, tím sa realizuje ich právo na súdnu ochranu.

Štát nesie zodpovednosť za riadne a včasné konanie svojich orgánov, preto je povinný zabezpečiť konanie o poddžníckej žalobe bez zbytočných prieťahov a prejednať vec v primeranej lehote. Nakoľko nevyplatenie nespornej pohľadávky odporcom predstavuje zásah do majetkových práv sťažovateľa, konanie o poddžníckej žalobe by mal súd prejednávať bez zbytočných prieťahov s cieľom minimalizovať rozsah neoprávnených zásahov do práv sťažovateľa a zabezpečiť ochranu sťažovateľa ako poškodeného podnikateľa...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod spis. zn.: 26Cb/63/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Pezinok prikazuje, aby vo veci vedenej pod spis. zn.: 26Cb/63/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi... priznáva finančné zadostučinenie 5.000,- Eur..., ktoré je Okresný súd Pezinok povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Sťažovateľovi... priznáva náhradu trov konania, ktoré je Okresný súd Pezinok povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 63/2008.

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 26 Cb 63/2008 zistil tento priebeh konania:

Návrhom na začatie konania podaným Okresnému súdu Topoľčany 14. mája 2008 sa sťažovateľ ako navrhovateľ domáhal voči odporcovi Branislavovi Gajdošovi zaplataenia pohľadávky 1 459 920 Sk s príslušenstvom, ktorá bola prikázaná jeho právnomu predchodcovi v exekučnom konaní vedenom súdnou exekútorkou JUDr. Z. (ďalej len „súdna exekútorka“) pod sp. zn. EX 009/07. Právne nástupníctvo vo vzťahu k pohľadávke prikázanej v exekučnom konaní sťažovateľ preukazoval v návrhu zmluvami o postúpení pohľadávok. Okresný súd Topoľčany viedol konanie pod sp. zn. 8 Cb 45/2008 a 27. mája 2008 doručil návrh na vyjadrenie odporcovi, ktorý sa k návrhu vyjadril 11. júna 2008 a namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Topoľčany.

Z dôvodu miestnej nepríslušnosti Okresný súd Topoľčany 18. júna 2008 postúpil vec okresnému súdu, ktorému bol spis doručený 3. júla 2008 a konanie vo veci viedol pod sp. zn. 26 Cb 63/2008.

Okresný súd 12. septembra 2008 vyzval sťažovateľa na zaplataenie súdneho poplatku z návrhu v sume 89 594 Sk. Sťažovateľ na výzvu reagoval podaním doručeným 22. septembra 2008, v ktorej poukazuje, že jeho návrh je tzv. „poddĺžníckou žalobou“ a podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov je oslobodený od súdneho poplatku.

Uznesením z 27. apríla 2009 okresný súd vyzval sťažovateľa na doplnenie jeho podania, konkrétne *„k podrobnejšiemu ozrejmene aktívnej legitímácie navrhovateľa v spore“*, a to aj vzhľadom na preukázanie, že ide o tzv. „poddĺžníckou žalobou“, na ktorú

sa vzťahuje oslobodenie od súdneho poplatku. Sťažovateľ na uznesenie okresného súdu z 27. apríla 2009 reagoval podaním doručeným 22. júla 2009.

Dňa 24. júla 2009 bola okresnému súdu doručená správa súdnej exekútorky, v ktorej oznámila iných oprávnených ako sťažovateľa v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 009/07.

Okresný súd uznesením z 18. januára 2010 konanie vo veci zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku sťažovateľom z návrhu na začatie konania. Okresný súd v dôvodoch svojho uznesenia poukázal na oznámenie súdnej exekútorky z 24. júla 2009, podľa ktorého sťažovateľ nemá postavenie oprávneného v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 009/07, a tým nie je splnené základné kritérium, aby jeho návrh bol posudzovaný ako „poddĺžnicka žaloba“, na ktorú sa vzťahuje oslobodenie od súdneho poplatku.

Účastníci konania podali proti uzneseniu okresného súdu z 18. januára 2010 o zastavení konania odvolanie.

V priebehu odvolacieho konania súdna exekútorka doručila okresnému súdu 12. marca 2010 opravné oznámenie, v ktorom uvádza, že jej bolo 16. februára 2010 doručené oznámenie o zmene oprávneného v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 009/07 na sťažovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 18. februára 2008. Zároveň v priebehu odvolacieho konania sťažovateľ doručil Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesenie Okresného súdu Rožňava z 12. marca 2010 o pripustení zmeny oprávneného v exekučnom konaní (vedenom súdnou exekútorkou pod sp. zn. EX 009/07) tak, že na miesto pôvodného oprávneného vstupuje sťažovateľ.

Na odvolanie účastníkov krajský súd uznesením z 29. júla 2010 uznesenie okresného súdu z 18. januára 2010 o zastavení konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že postavenie sťažovateľa ako oprávneného v exekučnom konaní (vedenom súdnou exekútorkou pod sp. zn. EX 009/07) bolo preukázané, a tým jeho návrh spĺňa náležitosti

„poddĺžnickej žaloby“, na ktorý sa vzťahuje oslobodenie od poplatkov. Spis bol okresnému súdu vrátený 30. augusta 2010.

Okresný súd po pripojení príslušných exekučných spisov vo veci rozhodol platobným rozkazom z 15. novembra 2010. Odporca proti platobnému rozkazu doručil okresnému súdu odpor 16. decembra 2010. Okresný súd 17. decembra 2010 vyzval odporcu na zaplatenie súdneho poplatku z odporu a zaslal odpor na vyjadrenie sťažovateľovi, ktorý sa vyjadril 13. januára 2011. Následne došlo k niekoľkým zmenám zákonných sudcov a 19. septembra 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. december 2011.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd konštatuje, že síce v postupe okresného súdu je možné ustáliť krátke obdobia nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti (a to aj sťažovateľom namietané obdobie po 13. januári 2011, t. j. po doručení vyjadrenia sťažovateľa k odporu), uvedené však vzhľadom na ďalšie okolnosti konania a jeho dĺžku (v trvaní troch rokov a piatich mesiacov) nie je možné hodnotiť ako taký priet'ah v konaní, ktorý by mohol viesť k porušeniu označených práv sťažovateľa.

Po doručení sťažnosti ústavnému súdu 30. augusta 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. december 2011. Z uvedeného vyplýva, že konanie okresného súdu necharakterizujú také priet'ahy a nečinnosť, ktoré by nasvedčovali možnosti porušenia sťažovateľom označených práv.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

V prípade, ak všeobecný súd posudzujúci danú vec sa bude v budúcnosti dopúšťať prieťahov v konaní (bude nečinný alebo jeho konanie bude neefektívne), nič nebráni sťažovateľovi, aby opakovane podal sťažnosť, v rámci ktorej ústavný súd zohľadní celý doterajší priebeh konania, to znamená, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2011